

NIEZBĘDNE WYMAGANIA EDUKACYJNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL. VI

I. Kształcenie literackie i kulturowe				
Wymagania				
konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych rozpoznaje literackie gry z konwencją dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego zna pojęcia: <i>literatura fantastycznonaukowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastycznonaukowych i fantasy 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych wskazuje różnice 	

	i <i>fantasy</i>		między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznonaukowego i <i>fantasy</i>	odniesieniu do odbieranych tekstów <ul style="list-style-type: none"> dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska w wypowiedziach
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, <i>fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, <i>fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich omawia różnice między różnymi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych i odmianach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>wyraz dźwiękonaśladowczy</i>, <i>zdrobnienie</i>, <i>zgrubienie</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>, <i>apostrofa</i>, <i>anafora</i>, <i>pytanie retoryczne</i>, <i>powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście niektóre <i>epitety</i>, <i>porównania</i>, <i>przenośnie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>zdrobnienia</i>, <i>zgrubienia</i>, <i>uosobienia</i>, <i>ożywienia</i>, <i>apostrofy</i>, <i>anafory</i>, <i>pytania retoryczne</i>, <i>powtórzenia</i> i próbuje określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim <i>epitety</i>, <i>porównania</i>, <i>przenośnie</i>, <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>, <i>zdrobnienia</i>, <i>zgrubienia</i>, <i>uosobienia</i>, <i>ożywienia</i>, <i>apostrofy</i>, <i>anafory</i>, <i>pytania retoryczne</i>, <i>powtórzenia</i> i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich 	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tytuł, 	<ul style="list-style-type: none"> nadaje tytuły, 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje wpływ tytułu, 	

<p>podtytuł, motto, puentę utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu 	<p>śródtytuły wybranym częściom utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego 	<p>podtytułu, motto, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia prosty schemat rozwoju akcji 	<p>podtytułu, motto, puenty na interpretację tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia konstrukcję utworu literackiego 	<p>stara się posługiwać terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury dokonuje twórczego odczytania tekstów przez opracowanie adaptacji teatralnych, filmowych czy radiowych
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazuje rymy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów wskazuje rymy rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny 	<ul style="list-style-type: none"> określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź zna pojęcia <i>rymy męskie</i> i <i>żeńskie</i> oraz <i>rymy dokładne</i> i <i>niedokładne</i> nazywa rodzaj wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy</i>, <i>bezrymowy</i>, <i>biały</i>, <i>ciągły</i>, <i>stroficzny</i> oraz <i>rymy</i> i <i>rytm</i> podczas analizy wiersza omawia układ rymów w wierszu 	
<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć <i>fabuła</i>, <i>wątek</i> i <i>akcja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo - skutkowym rozpoznaje retrospekcję 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń określa funkcję retrospekcji 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>dialog</i>, <i>monolog</i> wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia znaczenia pojęć: <i>dialog</i>, <i>monolog</i> odróżnia dialog od monologu 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora wskazuje w tekście dialogi i monologi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposób zapisu dialogu w tekście określa funkcję monologu 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>podmiot liryczny</i>, <i>narrator</i>, <i>bohater</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa motywy działania bohatera określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach 	

		<ul style="list-style-type: none"> określa podmiot liryczny 		
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>narracja trzecioosobowa</i> odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa różne typy narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu 	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohaterów różnych typów objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój pogląd na temat bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów 	
<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcia: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne używa funkcjonalnie pojęć: <i>wątek główny</i>, <i>wątek poboczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i nazywa różne wątki w utworze 	
<ul style="list-style-type: none"> nazywa swoje reakcje czytelnicze 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury 	
<ul style="list-style-type: none"> odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym przedstawia dosłowną 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach rozpoznaje elementy 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przenośne sensy prostych utworów przedstawia ukrytą treść przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń 	

treść przypowieści	ukrytej treści przypowieści		tekstów kultury	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia sens przypowieści komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków 	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia własne rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje rozumienie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury i różnorodne konteksty 	
<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia bohatera literackiego komentuje sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się argumentami wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji 	
<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. <i>dobro - zło, przyjaźń - wrogość, prawda - kłamstwo, pokój -</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wartości ukazane w utworze ustala hierarchię wartości bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach działania 	

wojna) w odniesieniu do treści omawianych utworów			bohaterów	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst literacki rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy wymienia cechy artykułu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia tekst literacki od informacyjnego odróżnia tekst prasowy od literackiego wskazuje cechy tekstu reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego 	
<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje wyrażone wprost 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio 	
<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu używa pojęcia <i>morale</i> w odniesieniu do bajki 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski z tekstu wskazuje morale bajek 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu odczytuje morale bajek 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje i interpretuje główną myśl tekstu formułuje samodzielnie przesłanie i morale utworu 	
<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia w tekście części kompozycyjne i dostrzega relacje między nimi 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi 	
<ul style="list-style-type: none"> wydobywa z tekstu wskazane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje ważne od drugorzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> hierarchizuje informacje 	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje określenia opisujące i oceniające 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje o faktach od opinii 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia subiektywny charakter opinii 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako komiks 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje komiks jako swoisty tekst kultury 	

		jego odbioru i interpretacji	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje komiks z tekstem literackim
<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego • odróżnia film od programu informacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje różne teksty kultury • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, muzyka) 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych
<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: <i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami związanymi z teatrem, zna pojęcie <i>znaki teatru</i> • wie, jak zbudowany jest scenariusz teatralny i filmowy • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • zna pojęcie <i>film kultowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych • posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • wyjaśnia pojęcie <i>film kultowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego • określa wybrane cechy gatunkowe filmu
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową
<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treści 	<ul style="list-style-type: none"> • komentuje treści 	<ul style="list-style-type: none"> • odbiera tekst kultury

temat treści tekstów kultury	tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń
<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) • bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • bierze udział w przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż) • odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich
<ul style="list-style-type: none"> • z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie odbiera i interpretuje filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych

II. Kształcenie językowe

Wymagania

konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzi i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa nieodmienne części mowy dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane rozpoznaje nieosobowe formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych rozumie funkcję nieosobowych form czasownika rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka 	<ul style="list-style-type: none"> oddziela temat fleksyjny od końcówki 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennych części mowy w wypowiedzeniu 	

<p>rzeczownika, czasownika, przymiotnika i liczebnika</p>				<p>ortografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzeg zasad poprawności językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej • świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi • samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania
<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej 	<ul style="list-style-type: none"> • przeształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi 	
<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne typowe formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne trudne i nietypowe formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	
<ul style="list-style-type: none"> • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach • stopniuje przymiotniki i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata • poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości • używa stopnia wyższego i najwyższego przymiotników i przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy 	
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>podmiot</i>, <i>orzeczenie</i>, <i>przydawka</i>, <i>dopełnienie okolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje składniowe wyrazów w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu 	

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wyrazów poza zdaniem 	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych nazywa niektóre typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcia <i>związek zgody</i>, <i>związek rządu</i>, <i>związek przynależności</i> wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów 	<ul style="list-style-type: none"> używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody</i>, <i>związek rządu</i>, <i>związek przynależności</i> odróżnia różne typy związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi 	
<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie pojedyncze i złożone rozpoznaje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie poprawnie stosuje równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożonych różnego typu stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzeń, dostosowuje je do celu wypowiedzi 	
<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie funkcjonalność 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę i 	

złożone w pojedyncze i odwrotnie	konstrukcje składniowe - zdania w równoważniki zdań i odwrotnie	przekształceń składniowych	umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka
<ul style="list-style-type: none"> wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form 	<ul style="list-style-type: none"> zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny
<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne i proste przerośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przerośnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie wykorzystuje wyrazy o przerośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu 	<ul style="list-style-type: none"> używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wartościujące 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia słownictwo neutralne i 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje ze świadomością 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i

	wartościujące	słownictwo neutralne i wartościujące	wartościującego w tekście
<ul style="list-style-type: none"> • świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się
<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim, wyraz bliskoznaczny, antonim, wyraz przeciwstawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi
<ul style="list-style-type: none"> • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • używa spójników i zaimków oraz różnorodnych konstrukcji składniowych w celu zespolenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że tekst jest komunikatem 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia typy komunikatów: informacyjny, literacki, ikoniczny, reklamowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów
<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie posługuje się terminami <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i> podczas interpretacji tekstów kultury

codziennych	legendach			
<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki stosuje niewerbalne środki komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia <i>głoska</i>, <i>litera</i>, <i>sylaba</i>, <i>akcent</i> stosuje intonację zdaniową 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia różnicę między głoską a literą zna reguły akcentowania w języku polskim stosuje intonację dostosowaną do celu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab poprawnie stosuje zasady akcentowania różnicuje intonację ze względu na cel wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów poprawnie akcentuje słowa stanowiące wyjątki od podstawowych reguł akcentowania w języku polskim 	
<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji 	<ul style="list-style-type: none"> przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych 	
<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni: 	<ul style="list-style-type: none"> stara się 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w większości 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje we wszystkich 	

<ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> - <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - wielką i małą literę - przyimków i wyrażań przyimkowych - cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> - <i>ą</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> - zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> - przedrostków i przyrostków 	<p>przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> - <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - wielką i małą literę - przyimków i wyrażań przyimkowych - cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> - <i>ą</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> - zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> - przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów 	<p>wyrazów zasady pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> - <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - wielką i małą literę - przyimków i wyrażań przyimkowych - cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> - <i>ą</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> - zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> - przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów 	<p>wyrazach zasady pisowni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>rz, ż, ó, u, h, ch</i> - <i>nie</i> z różnymi częściami mowy - wielką i małą literę - przyimków i wyrażań przyimkowych - cząstek <i>-bym, -byś, -by, -byśmy, -byście</i> - <i>ą</i> i <i>ę</i> oraz <i>-em, -en</i> i <i>-om, -on</i> - zakończeń <i>-i, -ii, -ji</i> - przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów 	
<ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach 	
<ul style="list-style-type: none"> • zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym 	

<ul style="list-style-type: none"> • stosuje cudzysłów i dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje nawiasy • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • złożonym • stosuje średnik 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji 	
---	--	---	---	--

III. Tworzenie wypowiedzi				
Wymagania				
konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)
UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat uczestnicząc w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególnie dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się argumentami w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz do emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska 	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcję akapitów w kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy semantyczne pełne i bogate językowo 	

<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi zna pojęcie <i>akapitu</i> i zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi stosuje akapity 	<ul style="list-style-type: none"> układzie graficznym stosuje akapity, dostosowując je do założonej kompozycji wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi 	<p>przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów</p> <ul style="list-style-type: none"> podejmuje działalność literacką i kulturalną tworzy prezentacje multimedialne redaguje twórcze, oryginalne teksty o charakterze reklamowym wzorcowo recytuje teksty poetyckie i prozatorskie
<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje selekcji informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji 	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje podstawowe środki perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych 	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe 	

		podziękowanie, ogłoszenie, życzenia		
<ul style="list-style-type: none"> recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz 	<ul style="list-style-type: none"> głosowo interpretuje tekst 	
<ul style="list-style-type: none"> sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje jednolitą formę wypowiedzeń w zapisie planu ramowego i szczegółowego sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego 	
<ul style="list-style-type: none"> redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu oraz notatkę graficzną 	<ul style="list-style-type: none"> rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek 	
<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę przeczytanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury 	
<ul style="list-style-type: none"> wie, że współczesne komunikaty w formie 	<ul style="list-style-type: none"> używa właściwych zwrotów 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawne, komunikatywne 	<ul style="list-style-type: none"> zna i stosuje zasady netykiety w 	

elektronicznej (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej	wiadomości SMS	komunikacji internetowej	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów • komponuje początek i zakończenie na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu lub ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów lub ilustracją 	
<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby redagowania scenariusza 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów 	
<ul style="list-style-type: none"> • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	

IV. Samokształcenie				
Wymagania				
konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny)	rozszerzone (ocena: dobry)	dopełniające (ocena: bardzo dobry)	ponadprogramowe (ocena: celujący)

UCZEŃ				
<ul style="list-style-type: none"> czyta cicho ze zrozumieniem czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści 	<ul style="list-style-type: none"> czytając głośno, przekazuje intencję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności) przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetu opisuje źródła internetowe bierze udział i odnosi sukcesy w
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji 	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji 	<ul style="list-style-type: none"> selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji 	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów szkolnej biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny wyszukuje hasła w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny korzysta z informacji zawartych w 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje słowników określa typy definicji słownikowych i ich swoistość korzysta ze słowników <i>on-line</i> 	

		encyklopedii		konkursach przedmiotowych z języka polskiego <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w życiu kulturalnym regionu
<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia przydatność uzyskanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł 	
<ul style="list-style-type: none"> • pod kierunkiem nauczyciela poznaje kulturę regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych ze swoim regionem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu 	
<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca				
<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimum postępu.

Na lekcjach języka polskiego nauczyciel stosuje PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII i kryteria oceny form wypowiedzi pisemnej.

Katarzyna Wilczyńska